

Instytut Pamięci Narodowej - Kraków

<https://krakow.ipn.gov.pl/pl4/fotorelacje/197641,82-rocznica-przemianowania-Zwiazku-Walki-Zbrojnej-na-Armie-Krajowa.html>
04.05.2024, 06:54

82. rocznica przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową

„14 lutego jest datą symboliczną, w której Związek Walki Zbrojnej przemianowano na Armię Krajową. Jest też pretekstem, by przypomnieć wielki wysiłek naszych przodków, zwłaszcza w tym roku - obchodzimy 80. rocznicę Akcji Burza - innego dzieła Armii Krajowej. Powstania, które miało przywrócić Polsce niepodległość. Ze względów politycznych nie było to jednak wtedy możliwe.” - mówił dr hab. Filip Musiał, dyrektor IPN w Krakowie pod Grobem Nieznanego Żołnierza.

14 lutego 2024 r. na pl. J. Matejki w Krakowie odbyły się wojewódzkie uroczystości z okazji 82. rocznicy przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową.

Głos zabrał również Ryszard Śmiątek, II wojewoda małopolski. List honorowego prezesa Małopolskiego Okręgu Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Ryszarda Łady-Brodowskiego przeczytał Grzegorz Surdy, prezes okręgu „Małopolska”. Odbył się również apel poległych i salwa honorowa, po której kwiaty złożyli przedstawiciele kombatantów, wojska, służb mundurowych, władz oraz instytucji.

Organizatorami uroczystości byli: Oddział IPN w Krakowie, wojewoda małopolski i Małopolski Okręg Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej.

14 lutego 1942 r. do gen. Stefana Roweckiego „Grota” dotarła z Londynu depesza, w której Naczelnny Wódz gen. Władysław Sikorski rozkazywał:

- *Znoszę dla użytku zewnętrznego nazwę ZWZ – wszyscy żołnierze w czynnej służbie wojskowej w Kraju stanowią Armię Krajową podległą Panu Generałowi, jako jej dowódcy.*
- *Stanowisko Pana Generała nosi nazwę Dowódcy Armii Krajowej.*

Przemianowanie Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową było symboliczne. Chodziło o pokazanie, że istnieją trzy części Polskich Sił Zbrojnych: Armia Polska na Zachodzie, Armia Polska w ZSRS (gen. Andersa) oraz Armia Krajowa. I właśnie ta ostatnia prowadziła wówczas najbardziej intensywną walkę zbrojną.

Zmiana nazwy miała ponadto ułatwić proces scalenia wszystkich konspiracyjnych sił zbrojnych w Polsce, tworzonych od 1939 r. przez ugrupowania polityczne, organizacje społeczne i samych żołnierzy Wojska Polskiego. I tak w latach 1942–1943 dowództwu AK zostały podporządkowane największe organizacje zbrojne uznające Rząd RP na Uchodźstwie: Narodowa Organizacja Wojskowa (siła zbrojna Stronnictwa Narodowego) i Bataliony Chłopskie (Stronnictwo Ludowe). Podporządkowały się także mniejsze organizacje, a liczba zaprzysiężonych żołnierzy AK przekroczyła wkrótce 300 tysięcy. Poza Armią Krajową pozostał niewielki odłam Narodowych Sił Zbrojnych.

▶ [80 wybranych żołnierzy AK - grafiki](#)

▶ [12 Małopolskich Bohaterów AK - artykuły](#)

▶ [Żołnierze Wierni Ojczyźnie. Dodatek prasowy do pobrania](#)